

Výročná správa za rok 2019

ZDROŽENIE PRÍBUZNÝCH, PRIATEĽOV A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI

K R Í D L A

Rehabilitačné stredisko

Obsah:

I.	Občianske združenie KRÍDLA.....	1
II.	Rehabilitačné stredisko.....	1
III.	Pracovný tím KRÍDLA	3
IV.	Hlavné aktivity a ciele.....	3
V.	Práca s príbuznými a pracovníkmi RS KRÍDLA.....	7
VI.	Programová a režimová terapia v RS - kontinuita v roku 2019	8
VII.	Spektrum terapií v Rehabilitačnom stredisku.....	9
VIII.	Spolupráca s univerzitami a špecializovanými pracoviskami.....	16
IX.	Rozvoj Rehabilitačného strediska.....	16
X.	Údaje o združení	17
XI.	Štatutárny orgán združenia.....	17
XII.	Správa o hospodárení za rok 2019	17

Prílohy

Príloha č. 1 - Správa audítora

Príloha č. 2 – Účtovná závierka spoločnosti

Výročná správa za rok 2019

ZDROŽENIE PRÍBUZNÝCH, PRIATEĽOV A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI KRÍDLA Rehabilitačné stredisko

I. Občianske združenie KRÍDLA

Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami sa vo svojej každodennej činnosti zameriava na oblasť psychických porúch. Tie sú podľa štatistik problémom, ktorý neustále narastá, pričom pribúdajú najmä percentá mladých ľudí. Naša činnosť začala v rámci dobrovoľníckych aktivít pred vyše 20 rokmi založením Klubu, kde sa schádzali pacienti a odborníci z psychiatrickej oblasti. Na základe výborných výsledkov tejto bezkonkurenčnej činnosti sa v roku 2002 sformovalo Občianske združenie KRÍDLA. V nadväznosti na tieto aktivity vzniklo v roku 2005 Rehabilitačné stredisko KRÍDLA, ktoré pôsobí v oblasti sociálnych služieb v Bratislave. Má rozvinutú členskú základňu, ktorá predstavuje okrem ľudí s psychickými poruchami aj rodinných príslušníkov, príbuzných i priateľov. Týmto prepojením vytvára vo vzťahu k spoločnosti kompletný terralóg, teda spoluprácu štyroch aktívnych, navzájom komunikujúcich subjektov. Rehabilitačné stredisko poskytuje svoje služby už 15 rokov, neustále sa vyvíja a prispôsobuje novelám zákona, ako aj aktuálnym potrebám spoločnosti.

II. Rehabilitačné stredisko KRÍDLA

Cieľom Rehabilitačného strediska KRÍDLA je všestranná pomoc ľuďom s psychickou poruchou prekonávať sociálne vylúčenie integráciou do spoločnosti.

V tomto procese sa klient mení z pasívneho na aktívneho účastníka, komunikáciou a spoluprácou v tíme získava schopnosti, ktoré znižujú jeho závislosť na ostatných a zvyšujú jeho autonómiu. Tréning klientov v aktívnej činnosti dáva ľuďom s psychickou poruchou pevnú oporu v dennom režime, aktivizuje ich pre bežný život. Práve z toho dôvodu vychádza rehabilitácia z nosnej režimovej terapie, ktorá sa skladá z viacerých aktivít - terapií, pričom každá z nich má svoj osobitý účel.

Rehabilitácia je určená pre ľudí, ktorí prešli akútnou fázou ochorenia s opakoványmi hospitalizáciami, v nadväznosti na časovo limitovaný pobyt v dennom stacionári pri nemocničnom oddelení. Po tejto liečbe potom plynule pokračujú v procese uzdravovania v Rehabilitačnom stredisku. Pokiaľ tomu tak nie je, pacienti s psychickou poruchou majú v krátkom čase opäť problémy.

Rehabilitáciou sa tak napĺňajú aktivity sociálneho a spoločenského priestoru pre klientov s psychickými poruchami, keďže ich zdravotné, sociálne a rodinné dôvody im neumožňujú návrat do pôvodného prirodzeného prostredia.

Združenie KRÍDLA má základy praxe v dlhodobých skúsenostach, ktoré realizovali v teréne v rôznych systematických aktivitách pre ľudí s psychickými poruchami. Rehabilitačné stredisko je prirodzeným pokračovaním kontinuity tejto práce a napĺňa dlhodobo chýbajúci článok v procese liečby psychických porúch. Medikamentózna liečba bez prepojenia na sociálnu rehabilitáciu patrí do histórie, keďže v liečbe psychických porúch sa otvorila táto nová kapitola až po roku 1989. Zároveň sa inšpirujeme skúsenosťami zo zahraničia, aby sme tak mohli čo poskytnúť čo najlepšie služby.

Náplň činnosti Rehabilitačného strediska KRÍDLA je zameraná na širokú škálu terapií pod vedením odborníkov z danej oblasti - všetky druhy arteterapie, vrátane keramickej dielne, práce s drôtikom, paličkovanie, muzikoterapie, dielne mediálnej gramotnosti a počítačovej zručnosti, ergoterapie, hipoterapie, biblioterapie, dramatoterapie, kreatívneho písania, tréningu pamäti, pohybových aktivít a nácviku sociálnych zručností. Tvoria základnú stratégiu práce Rehabilitačného strediska.

Činnosť Rehabilitačného strediska sa rozvíja na dlhodobých partnerských vzťahoch štyroch subjektov, t.j. v tetralógu: klient s psychickou poruchou, odborník - lekár, príbuzní, sociálni pracovníci, priatelia i väzby na spoločnosť. Na tomto základe sme rozvíjali činnosť strediska aj v roku 2019, ako pokračovanie ďalšej etapy - jej

cieľom je intenzívnejšia integrácia ľudí s psychickými poruchami do spoločnosti. V posledných rokoch sa viac venujeme študentom sociálnej práce, či psychológie, a dobrovoľníkom.

Od roku 2013 rozvíjame kľúčovú tému - „Na ceste k samostatnosti“, ktorú sme opäť prelínali aj v tomto roku nielen do činnosti, do obsahu terapií, do podujatí v externom prostredí, ale aj do užšieho prepojenia na individuálne plány jednotlivých klientov. Od roku 2016 sme upravili aj Denný rozvrh a presne určili prestávky nielen medzi jednotlivými terapiami, ale určili sme aj obedné pauzy. Nácvik striedania plného pracovného zaujatia a krátkeho oddychu je pre ľudí s oslabenými, alebo absentujúcimi pracovnými návykmi náročným a dlhodobým tréningom. Problémom psychotikov je totiž len krátkodobé zaujatie a neschopnosť vytrvať pri cielených aktivitách a činnostiach.

Našim zámerom je pokračovanie prípravy klientov na aktívny život s pracovnými návykmi a ich osobným rastom. Ďalším cieľom je rozvíjať pravidelnú pracovnú činnosť a hľadať ponuky iných organizácií, pre ktoré možno vyrábať výrobky, ktoré sú v programe našich terapií. Medzi najúspešnejšie patria terapeutické aktivity s hlinou, ktoré sa vyprofilovali od roku 2009, spolu s ďalšou technologickou možnosťou - keramickým kruhom. Od roku 2013 pokračujeme v novej skúsenosti – predajných výstavách v domácom prostredí Rehabilitačného strediska a zároveň ako „Dni otvorených dverí“. Ďalšie možnosti plne využívame na Vianočných trhoch a ďalších predajných vianočných podujatiach.

Rok 2019 bol pre KRÍDLA jednoznačne orientovaný na výcvik zamestnancov v modeli „CARe“, ďalej na rekonštrukciu strediska – zväčšenie dvoch terapeutických miestností a nosnou tému, ktorou pokračujeme aj v roku 2020 sa stala oblasť zdravého životného štýlu. Dôležitou skutočnosťou je aj spolupráca s odbornými katedrami vysokých škôl v oblasti praxe – rozšírili sme spoluprácu s budúcimi odborníkmi, ktorí u nás v Krídlach získavajú cenné skúsenosti pre svoje nadchádzajúce povolanie sociálneho pracovníka, alebo odborníka v pomáhajúcej profesií.

Základom činnosti v našom rehabilitačnom stredisku je rozmanitosť a inovatívnosť. Tieto podnety narúšajú dlhodobý stereotyp psychotikov – preto je overeným základom sociálnej práce nášho RS cielená rôznorodosť terapií. Tieto faktory prispievajú k posilneniu narušenej sebadôvery a sociálnej vylúčenosťi klientov.

V roku 2019 sme doplnili náš program o ďalšie zaujímavé terapie, napr. „BIO - zdravý svet“, kde je základným prvkom vzdelávanie v oblasti zdravého životného štýlu, starostlivosti o životné prostredie, či rôzne BIO a zero waste techniky. Práve z tejto terapie vznikla iniciatíva na obnovenie terapie „Zdravé varenie“, ktorá už v minulosti bola dôležitou súčasťou rehabilitačného programu. Ďalšou novou terapiu je „Cesta k sebe“, ktorá sa stala výborným vodítkom na ceste k sebapoznaniu a poznaniu ľudí v komunite. Poslednou novou terapiou, ktorá naplnila program v decembri 2019 je „Reprodukčná maľba“.

Naši zamestnanci absolvovali tento rok mnohé školenia a výcviky, zorganizovali sme niekoľko nových aktivít a činností, najmä športové dni, či výstavu malieb.

III. Pracovný tím

V priebehu roku 2019 bolo v hlavnom pracovnom pomere 7 pracovníkov, z toho 1 na MD. Na Dohodu o vykonaní práce bolo 19 zamestnancov, z toho 4 z nich ukončili spoluprácu. Do našej činnosti sa tento rok zapojilo 12 dobrovoľníkov. V rámci svojej praxe k nám prišlo 6 študentov, ktorým sme sa aktívne venovali.

IV. Hlavné aktivity a ciele

Záujmová a vzdelávacia činnosť v Rehabilitačnom stredisku je organizovaná pod vedením odborníkov z danej oblasti. Zámerom je škála pestrosti, cielené streданie rôznorodých „vonkajších“ i „vnútorných“ aktivít, pôsobiacich ako nové a sústavné impulzy na osobnosť psychotika.

Škálu činností – terapií delíme na tri okruhy, podľa jednotlivých cieľov terapií a techník práce s návštevníkmi. Sú to: A) Arteterapie; B) Cvičenie a starostlivosť o zdravie; C) Vzdelávanie, komunikácia a sociálne zručnosti

A) ARTETERAPIE – cieľom je uvoľnenie kreativity a fantázie; komunikovanie pocitov a túžob cez obrazy, hudbu, písanie či čítanie textov

1. Výtvarné činnosti pri hudbe - použitie rôznych techník maľby, kreslenia a koláži
2. Arteterapia - zameraná na výrobu dekoračných a úžitkových predmetov z rôznych materiálov
3. Paličkovanie – aktivita na podporu jemnej motoriky, či umeleckého stvárnenia pocitu a nápadu
4. Animodielňa - jedinečná terapia, na ktorej sa vytvárajú krátke animované videá - od scenáru, cez výrobu rekvizít, až k výslednému foteniu a spájaniu záberov v počítačovom programe
5. Muzikoterapia - uvoľnenie napäťia a úzkosti , s aktívnym zapojením klienta, s použitím rôznych nástrojov
6. Dramatoterapia - nácvik komunikačných zručností, podpora sebavedomia klienta
7. Biblioterapia - práca s literatúrou i verbálnym i písomným vyjadrovaním klientov
8. Drôtikovanie - jedinečná činnosť na podporu motoriky rúk i umeleckého stvárnenia nápadu
9. Keramická dielňa - s celým procesom výroby keramického výrobku či artefaktu
10. Kreatívne písanie – podpora tvorivosti v písomnom i slovnom prejave
11. Reprodukčná maľba – maľovanie podľa predlohy s dodaním vlastného nápadu na obohatenie

B) CVIČENIE A STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE – cieľom terapií je starostlivosť o fyzické zdravie, od ktorého do určitej miery závisí aj zdravie psychické

12. Rehabilitačné cvičenie - v interiéri i exteriéri
13. BIO - zdravý svet - prednášky, diskusie a aktivity na tému zdravia, zdravého životného štýlu a životného prostredia, aktivity s tým spojené, najmä formou textilných techník
14. Zdravé varenie – výučba zdravého a finančne dostupného varenia
15. Vychádzky do externého prostredia – výstavy, spoznávanie zaujímavých lokalít a ich história
16. Hipoterapia – v spolupráci s OZ „Kôň ako koníček“ na Dostihovej dráhe v Petržalke
17. Naša záhradka - aktivita v jarnom, letnom a jesennom období – práca v predzáhradke v priestore vstupnej časti budovy, kde sídli Rehabilitačné stredisko

C) VZDELÁVANIE, KOMUNIKÁCIA, SOCIÁLNE ZRUČNOSTI – cieľom terapií je tréning kognitívnych funkcií, sústredenia, trpežlivosti, výdrže; vzdelávanie v rôznych oblastiach; sebapoznanie a sebarealizácia; nácvik sociálnych zručností; diskusie s psychológmi

18. Základy práce s počítačom
19. Cesty k sebe – terapia zameraná na sebapoznanie a poznanie ľudí v komunitе
20. Kognitívny tréning - aktivity na tréning pamäti, sústredenia a pozornosti, trpežlivosti
21. Zemepis - spoznávanie rôznych krajín sveta ukážkami filmov, vlastnými referátmami, hrami
22. Angličtina - ako neformálna výuka cudzieho jazyka, škola hrou
23. Cesty - skupinové rozhovory s psychológom na spoločne vybrané témy
24. Krok za krokom - skupinové rozhovory s psychológom na spoločne vybrané témy
25. Kluby - s MUDr. Janíkovou - psychiatričkou, spojené so vzdelávaním a zaujímavými hostami

Aj naďalej je cielenou stratégiou nášho centra ďalšie zdokonalenie práce v keramickej dielni, pre ktorú máme nielen dobré vybavenie, ale ktorá patrí u klientov-psychotikov k najobľúbenejším. Overili sme si, že výsledky práce našich klientov keramickej dielne sú efektívne vo výstave aj v predaji v externom prostredí. Výrobky z tejto terapie, ako aj z ostatných arteterapeutických činností, boli cielené aj na predaj na Vianočných

trhoch 2019 na Hlavnom námestí v Bratislave. Klienti si vyskúšali aj predaj v prestížnej firme „E&Y“ s výrobkami s vianočnou tematikou a na Dobrom trhu.

V prehľade roka pokračovali vyššie uvedené aktivity a pokiaľ aj niektoré z nich prešli zmenou vo vedení, ich kontinuitu sme zachovali. Kluby s MUDr. Janíkovou sme začiatkom roka uviedli v novom čase – v stredu o 11.30 hod., aby tak boli prístupnejšie viacerým návštěvníkom RS.

Doterajšie činnosti nášho centra ukázali, že všeobecná rehabilitácia v oblasti trénovania pracovných i záujmových činností podporuje uzdravovanie.

Na základe štrukturovania časového rozvrhu, nácviku činností a zručností, zlepšuje kognitívne funkcie, trénuje komunikáciu, posilňuje sebavedomie, vytvára reálne sebahodnotenie. Rehabilitácia má spätný efekt na liečbu a pomáha klientom v začlenení do spoločnosti.

PREHĽAD HLAVNÝCH AKTÍVÍ ROKA 2019 MIMO DENNÉHO PROGRAMU:

16.1.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
26.2.	- „S dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami to viem“ - ocenenie Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií
5.3.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
10.4.	- Slávnostný koncert Ligy za duševné zdravie – Ocenenie za prínos v oblasti duševného zdravia: PhDr. Katarína Minichová a Ing. Tatjana Žáčková
24.4.	- Stretnutie s príbuznými a priateľmi návštěvníkov RS
24.4.-26.4.	- Dni otvorených dverí
14.5.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
22.5.-24.5.	- RTVS: Natáčanie dokumentu „Cesta“ o Rehabilitačnom stredisku KRÍDLA
14.6.	- Športový deň + splav
16.7.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
1.6.-31.8.	- Výcvik zamestnancov: „Model CARe“
22.8.	- Stretnutie s príbuznými a priateľmi návštěvníkov RS
23.8.	- Športový deň
24.9.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
2.-4.10.	- Zbierka Nezábudka
24.10.	- Školenie: Ako na projektový manažment – Accenture
6.11.	- Konferencia: Odborný okrúhly stôl na tému: „Optimalizácia procesu poskytovania sociálnej služby v Dennom stacionári alebo v Rehabilitačnom stredisku na Slovensku“
12.11.	- Stretnutie pracovníkov – tímová porada a vzdelávanie
14.11.	- Stretnutie s príbuznými a priateľmi návštěvníkov RS
15.11.	- Športový deň + bowling
28.11.-5.12.	- Bratislavské vianočné trhy – Hlavné námestie
2.12.	- Vernisáž výstavy „Na KRÍDLACH fantázie“ u MUDr. Belána, Partizánska 2
13.12.	- Vianočné trhy: E&Y
15.12.	- Dobrý trh
16.12.	- Predvianočné posedenie

Ocenenie Ligy za duševné zdravie za prínos v oblasti za duševné zdravie

Klub s hostom

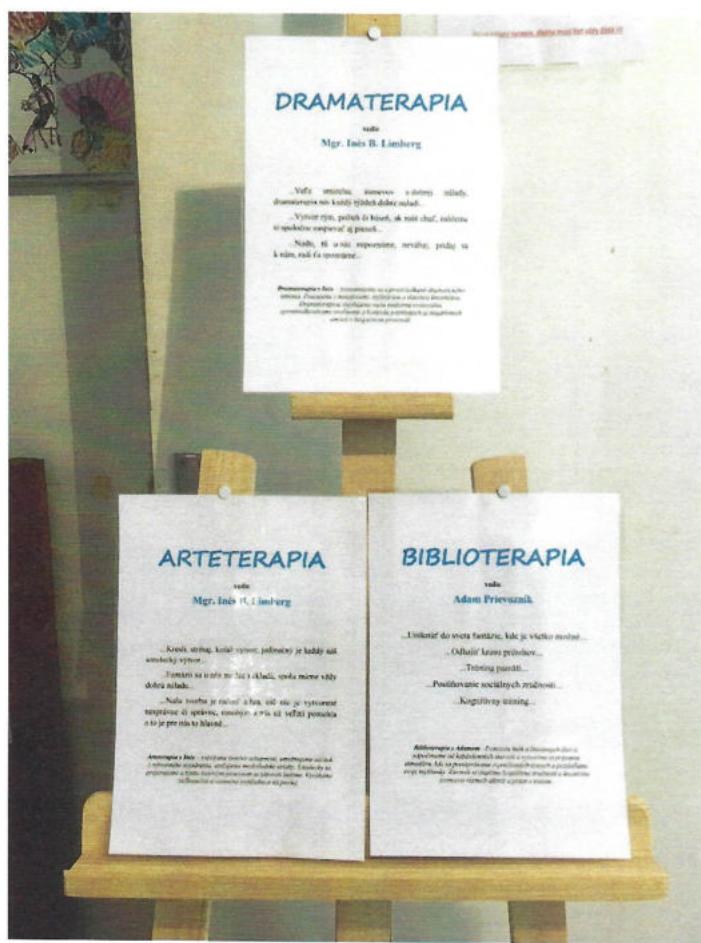

Deň otvorených dverí, ktorých súčasťou je výstava keramických diel, malieb a ostatných výrobkov z terapií; výstava písomných prác, a časopisov Krídelník, predstavenie všetkých terapií, popis ich cieľov a aktivít

Vianočné trhy

Pozvánka na vernisáž výstavy „Na krídlach fantázie“

Vianočný večierok 2019

Športový deň

Športový deň spojený so splavom

V. Práca s pracovníkmi RS Krídla a práca s príbuznými návštevníkov RS Krídla

V roku 2019 absolvovalo niekoľko našich terapeutov, dobrovoľníkov a sociálnych pracovníkov 60 hodinový výcvik v „Modeli CARe“. Tento model predstavuje komplexný systém metód a techník v práci s ľuďmi s psychickými poruchami, ktorý sa osvedčil v mnohých zahraničných organizáciách. Je zameraný na prítomnosť, silné stránky klienta, stabilné a zmysluplné individuálne plánovanie pričom základnou filozofiou je zotavenie – prijatie ochorenia a hľadanie takého spôsobu života, ktorý bude klientovi prinášať radosť, aj napriek jeho nevyliečiteľnej psychiatrickej diagnóze a spoločenským stereotypom.

Okrem toho sa zamestnanci zúčastnili niekoľkých školení a konferencií za účelom zlepšenia sociálnych služieb v našom Rehabilitačnom stredisku, ako aj na celom Slovensku.

Spätná väzba terapeutov je najdôležitejší podklad na individuálnu prácu s klientom, preto terapeuti po každej terapií vypĺňajú podrobný dotazník - kde vyhodnocujú aktivitu každého klienta prítomného na terapii. Informujú o zachytených pokrokoch, či naopak zhoršenie sústredenia alebo celkovej aktivity. Na základe týchto podrobných informácií z terapií potom kľúčoví pracovníci vypracovávajú Individuálne plány s klientmi. Tým sú komplexnejšie, citlivejšie a aktuálnejšie.

Pravidelné každý týždeň sa stretáva hlavný pracovný tím, ktorý organizuje všetky činnosti v Rehabilitačnom stredisku.

Každé dva mesiace sa stretávajú terapeuti a ostatní pracovníci (mamy, praktikanti) s cieľom zlepšenia práce a riešenia rôznych situácií.

Rehabilitačné stredisko rovnako spolupracuje s príbuznými našich klientov, podporuje vzájomnú informovanosť a integruje ich do procesu vzdelávacích aktivít. Treba podčiarknuť aj skutočnosť, že príbuzní v spolupráci s „mamami“ z nášho Rehabilitačného strediska realizujú pravidelne - svojpomocné víkendové výlety do prírody, do blízkeho okolia i okruhu Západného Slovenska. Príbuzní sa aj v tomto roku stretávali pravidelne, v priebehu roka sa realizovali 3 stretnutia, na ktorých získali odborné informácie, modely správania v konfliktných situáciách, informácie o nevyhnutnosti farmakologickej liečby, podrobnosti o poruchách v rámci diagnózy schizofrénie a iných psychických porúch. MUDr. Janíková podala rodičom aj podrobné informácie o vyhodnotení dotazníka, ktorého sa zúčastnili klienti i príbuzní. Práca s príbuznými sa však realizuje aj mimo týchto stretnutí, pričom táto spolupráca je intenzívna a veľmi nápmocná pri individuálnych plánoch.

VI. Programová a režimová terapia v Rehabilitačnom stredisku – kontinuita v roku 2019

Denný program v Rehabilitačnom stredisku KRÍDLA

PONDELOK		
09.00-09.20	Komunita	Magduška B.
09.30-11.00	Muzikoterapia	Marek G.
11.00-11.30	OBED	
11.35-12.55	Keramická dielňa	Miška B.
13.05-14.45	Angličtina	Danka Š.
15.00-16.45	Drôtik	Zdenka J.
16.45-17.00	Záverečné práce	Magduška B.
UTOROK		
09.00-09.20	Komunita	Veronika J.
09.30-11.00	Cesty k sebe	Renáta M.
09.30-11.00	Koničky kone* (hipoterapia)	Magda P./ každý druhý týždeň
11.00-11.30	OBED	
11.35-12.55	BZST - Bio-zdravý svet a textil	Kristína D.
13.30-15.00	Návšteva - MUDr. Janíkovej	
13.05-15.00	Knižkovo	Adam P.
15.15-16.45	Tréning pamäti/Klik-klak	Táňa M./Janka U.
16.45-17.00	Záverečné práce	Selma
STREDA		
09.00-09.20	Komunita	Evička B.
09.30-11.00	Keramická dielňa/Rehab. Cvičenie	Miška B.
11.00-11.30	OBED	
11.35-13.00	KLUB	MUDr. Janíková
13.05-15.00	Animodelňa (tvorba animovaných filmov)	Marián S.
15.05-16.45	Zemepis	Adéka K.
16.45-17.00	Záverečné práce	Janka M.
ŠTVRTOK		
09.00-09.20	Komunita	Julka H.
09.30-11.00	Výtvarné činnosti/Paličkovanie	Renátka F. / Terka V. / obvykľ. obdobie
11.00-11.30	OBED	
11.35-13.15	Krok za krokom	Lenka B.
13.30-14.45	Dramatoterapia	Inés L.
15.00-16.45	Cesty	Magda P.
16.45-17.00	Záverečné práce	Magda P.
PIATOK		
09.00-09.20	Komunita	Helenka P.
09.30-11.00	Reprodukčná maľba/Arteterapia	Janko S./Inés
11.00-11.30	OBED	
11.35-13.00	Kreatívne písanie	Martinka M.
13.05-14.45	Zdravé Varenie	Helenka P.
14.45-15.00	Záverečné práce	Helenka P.
15.00-17.00	Vychádzka	Jakub J.

VII. Spektrum terapií v Rehabilitačnom stredisku

A) ARTETERAPIA:

1. Výtvarné činnosti pri hudbe - použitie rôznorodých techník

TÉMY:

- Kone
- Téma k sv. Valentínovi
- Strom
- Zátišie
- More
- Lode
- Krajina
- Postava
- Jedlo
- Portrét
- Pomocník v domácnosti
- Kruh – kvety
- Hudba
- Taška ako objekt
- Fláša ako objekt
- Sklo, pohár
- Oči

2. Arteterapia zameraná na výrobu dekoračných a úžitkových predmetov z rôznych materiálov

TÉMY

- Dom s emóciami, koláž, kreslenie
- Strom života, kreslenie, strihanie, lepenie
- 3D soška, kašírovanie
- Vesmír, koláž
- Veľkonočné pohľadnice
- Masky, kombinácia materiálov
- Prežívanie emócií, koláž
- Príroda, kresba
- Motýl - plstenie
- Prírodné živly, kombinovanie materiálov
- Mandala
- Strom života
- Ozdoby na stromček
- Vianočné pohľadnice
- Novoročné priania
- Vianočná koláž

3. Paličkovanie - Paličkovanie a jej techniky – vzory vybrané klientmi

- 4. Animodelňa - jedinečná terapia, na ktorej sa vytvárajú krátke animované videá - od scenáru, cez výrobu rekvizít, až k výslednému foteniu a spájaniu záberov v počítačovom programe
- 5. Muzikoterapia - uvoľnenie napäťa a úzkosti , s aktívnym zapojením klienta s rôznymi nástrojmi

6. Dramatoterapia - nácvik komunikačných zručností, podpora sebavedomia klienta

TÉMY A TECHNIKY:

- Fantázia, tvorenie rýmov
- Životný príbeh
- Hranie scénok
- Teleshopping
- Sebaprezentácia
- Pamäťové cvičenia
- Hádaj, kto som?
- Konverzácia
- Remeselníci a povolania
- Básničkový príbeh
- Divadelné scénky
- Profesia
- Pantomíma, nálady

7. Biblioterapia- práca s literatúrou i verbálnym i písomným vyjadrovaním klientov

TÉMY:

- Malý princ
- Zrnká úsmevu – zábavné a poučné príbehy zo života vynaliezavej postavičky
- Časopisy – podľa výberu klientov
- Pes (Kufor na sny) – Dušan Dušek
- Bájak – Ezop
- Prostonárodné slovenské povesti (Pavol Dobšínský)
- Milan Rúfus
- Lakomec – Moliere
- Neobyčajná výmena
- René mládenca príhody a skúsenosti – Jozef Ignác Bajza
- Za stanicou
- Vlastná tvorba
- Bajky – výber
- Poviedka – Letné Vianoce
- Divadelná hra Soiree (Lasica a Satinský)
- Alchymista
- Čajka
- Hans Christian Andersen – Rozprávky
- Poviedka – Semienko a podnikateľ
- Slepacia polievka pre dušu

Sprievodné aktivity:

- Tvorba príbehu za použitia kľúčových slov
- Príbeh o vlastnej planéte
- Zoradenie obrázkov, aby tvorili príbeh
- Rozstrihané vety
- Tvorba vlastnej básne
- Otázky na opakovanie, morálne ponaučenie
- Vytvorenie dejá pomocou indícii z krabice
- Čelovka
- Tvorba vlastnej paródie
- Tvorba čitateľských denníkov

8. Drôtikovanie - jedinečná činnosť na podporu motoriky rúk i umeleckého stvárnenia nápadu

TÉMY:

- Práca na spoločnom projekte Hotel Encián
- Príprava na výstavu Dňa otvorených dverí
- Drôtikované ozdoby na Veľkú noc
- Ozdoby na Vianočné trhy z drôtiku
- Ozdoby na Vianočné trhy zo slamy

9. Keramická dielňa s celým procesom výroby keramického výrobku či artefaktu

TÉMY A TECHNIKY:

- Individuálne plánovanie klientov
- Kreslenie a písanie návrhov
- Modelovanie podľa plánov
- Točenie na hrnčiarskom kruhu
- Glazovanie
- Inštalácia výstavy
- Výrobky na predaj na Vianočných trhoch
- PF darčeky

10. Kreatívne písanie – podpora tvorivosti v písomnom i slovnom prejave

TÉMY:

- Zmeny
- Detaily – opis ľudí
- Detaily – opis prostredia
- Kontrasty
- Zvieratá
- Štýl
- Rozprávka
- Komunikácia
- Vnútorný monológ
- Listy
- Porekadlá
- Antikvariát
- Dedina a mesto
- Tradície
- Básne
- Farby
- Zvyky
- Príbehy
- Počasie
- Pamäť
- Zblízka

11. Reprodukčná maľba – maľovanie rôznymi technikami podľa vybranej maľby, obrázka, či fotky

B) CVIČENIE A STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE:

12. Rehabilitačné cvičenie v interiéri i exteriéri

13. BIO - zdravý svet a textil - prednášky, diskusie a aktivity na tému zdravia, zdravého životného štýlu a životného prostrediam a aktivity s nimi spojené, z využitím najmä textilných materiálov a techník

TÉMY:

- Batikovanie – viazanie vzoru, farbenie, sušenie
- Ako sa stará o životné prostredie

- Voskové obrúsky na zachovanie čerstvosti potravín
- Šité mačky
- Zero waste techniky
- Výroba sviečok
- Káva, cigarety, ich pôsobenie
- Vyšívanie, ako na zdravý životný štýl?
- Vianočné ozdoby
- Starostlivosť o zdravie
- Maľovanie črepinami
- Sieťovky
- Výber zdravých potravín
- Výroba športničiek

14. Zdravé varenie – nákup potravín a varenie zdravých a finančne dostupných jedál

15. Vychádzky do externého prostredia - na výstavy, akcie a spoznávanie zaujímavých lokalít

- Návšteva Primaciálneho paláca: Expozícia „Obrazáreň“
- Výstava v Mirbachovom paláci: „Vianoce Josefa Ladu – Pocta géniovi“
- SNM: „Klenoty z múzea: Ako sa zbiera hudba“
- Historické múzeum na Bratislavskom hrade: „Nebáť sa moderny!“
- Výstava výtvarníka Ernesta Zmetáka - Galéria mesta Bratislava
- Galéria „Satelit“ Slovenského centra dizajnu
- Múzeum mesta Bratislav: „Bratislava 1919/ Pripojenie k Československu“
- Výstavná sála Univerzitnej knižnice: „Ľudový odev na záhorí“
- „Nech žije Picasso!“ – Mirbachov palác
- Galéria mesta Bratislav: „Osamelí geniálni pútnici prírody“
- SND: „Českí archeológovia a Slovensko“
- SNG: „Z akadémie do prírody – podoby krajinomaľby v strednej Európe 1860-1890“
- Vychádzka na Železnú studničku
- Galéria Nebalka: „Ladislav Mednyánszky – Krajinár hmlistých nálad a maliar ľudskej väšne“
- Pozieranie majstrovstiev sveta v hokeji v Kafe Scherz
- „Jarovnice, rómska paleta“ – Pálffyho palác
- Francúzsky deň 2019
- „Po Veľkej vojne. Nová Európa 1918 – 1923“, Kamenné námestie
- „Drôtené mini Slovensko“ – Primaciálny palác
- „Umelcova (ťažká) batožina. Arnold Peter Weisz-Kubínčan (1898 - 1945)“, SNG
- SNG: „Laco Teren. Nič nás nezastaví!“
- „Dyktát Bruselu: náučná výstava o Európskej únii“ Nová Cvernovka
- „Národná cena za dizajn 2019“, SNG na Vajanského nábreží.
- „Alexandra Geschwandtnerová / Prelínanie“, Accace Slovakia (Twin City C, Mlynské Nivy 16).
- Bienále ilustrácií Bratislava 2019, Bratislavský hrad
- „N89 - Cesta ku slobode.“
- Mirbachov palác: výstava „Vladimír Kompánek / Čaro zimy a fašiangov.“

16. Hipoterapia – v spolupráci s OZ „Kôň ako koníček“ na Dostihovej dráhe v Petržalke

17. Naša záhradka - nová aktivita v jarnom, letnom a jesennom období – práca v predzáhradke v priestore vstupnej časti budovy, kde sídlí Rehabilitačné stredisko.

- Plenie, strihanie, sadenie
- Okopávanie, zalievanie, hnojenie, plenie
- Čistenie, strihanie / úprava kríčkov

C) VZDELÁVANIE, KOMUNIKÁCIA, SOCIÁLNE ZRUČNOSTI

18. Základy práce s počítačom

TÉMY:

- Tvorba plagátov
- Práca s obrázkami
- Práca s emailom
- Práca s prílohami v emaily
- Vyhľadávanie informácií s individuálnym sebarozvojom klienta
- Práca s písaným textom spojená s posilňovaním kognitívnych funkcií
- Základné grafické úpravy písaného textu
- Práca s powerpointom
- Tvorba portfólia vlastných prác

19. Cesty k sebe – nová terapia zameraná na sebapoznanie a poznanie ľudí v komunitе

20. Kognitívny tréning - aktivity na tréning pamäti, sústredenia a pozornosti, trpežlivosti

TÉMY A TECHIKY:

- Pamäťové cvičenia
- Vybavovanie z dlhodobej pamäti
- Hry s číslami
- Šifrovačky
- Hľadanie slov
- Krížovky a prešmyčky
- Rozvoj slovnej zásoby
- Posilňovanie koncentrácie pri slovných a numerických úlohách
- Rozvoj pozornosti a sústredia
- Hry zo slovami
- Tvorenie slovných spojení a asociácií
- Práca s číslami, riešenie matematických úloh a problémov
- Kreativita – dokreslovanie a dopĺňanie
- Hľadanie slov, krížovky
- Zvládanie frustrácie
- Tvorba príbehu na začiatocné písmená, skladanie slov
- Rozvoj verbálneho vyjadrovania, empatie
- Bludiská, hľadanie rozdielov a podobností
- Hry na postreh

21. Zemepis - spoznávanie rôznych krajín sveta ukážkami filmov, vlastnými referátmi, hrami

TÉMY:

- Rumunsko, aktivita, vzdelávanie: ako správne separovať
- Portugalsko, aktivita, vzdelávanie: aké dôležité je piť vodu
- Írsko, aktivita, vzdelávanie: nadmerné požívanie alkoholu
- Estónsko, aktivita, vzdelávanie: bezpečnostné prvky, ktoré by sme mali nosiť
- Rusko, aktivita, vzdelávanie: tradičné ruské oblečenie
- Mongolsko, aktivita, vzdelávanie: ako ostať v zime zdravý
- Japonsko, aktivita, vzdelávanie: pozitívne účinky čaju
- Nepál, aktivita, vzdelávanie: naše tradície a zvyky počas sviatkov
- Kambodža, aktivita, vzdelávanie: správne stravovanie
- Indonézia, aktivita, vzdelávanie: dažďové pralesy
- Queensland, aktivita, vzdelávanie: Veľký bariérový útes
- Nový Južný Wales, aktivita, vzdelávanie: ideme do divadla
- Tasmánia, aktivita, vzdelávanie: ako sa správať v divadle
- Južná a Západná Austrália, aktivita, vzdelávanie: šport
- Tanzánia, aktivita, vzdelávanie: život v kmeňoch Masajov

- Južná Afrika, aktivita, vzdelávanie: mimoriadne bohatstvo rastlín
- Gabon, aktivita, vzdelávanie: vyrábanie typických gabonských masiek
- Etiópia, aktivita, vzdelávanie: zopakovanie – čo vieme o káve
- Nigéria, aktivita, vzdelávanie: ako sa pripraviť na letné horúčavy
- Brazília, aktivita, vzdelávanie: Olympijské hry
- Kolumbia, aktivita, vzdelávanie: štátne sviatky na Slovensku
- Costa Rica, aktivita, vzdelávanie: sedem divov sveta
- rastlinstvo
- živočíšstvo
- podnebie
- vodstvo
- geológia
- hrady a zámky
- legendy
- národné parky
- divadlá
- múzeá
- slávne osobnosti
- zvyky a tradície
- jedlo
- jazyk
- doprava
- školstvo
- slávne stavby
- umelci
- história
- šport
- kultúra
- spôsob života, životný štýl
- hudba

22. Angličtina ako neformálna výuka cudzieho jazyka ako škola hrou

TÉMY:

- Novoročné predsavzatia
- Gramatika – číslovky
- Čítanie a písanie dátumov
- Preklad textu piesní
- Preklad úryvku z diela
- Nácvik odposluchu
- Určovanie smerov
- Stupňovanie prídavných mien
- Veľkonočné sviatky
- Nácvik konverzácií
- Opakovanie gramatiky z minulého roka
- Slovná zásoba – leto
- Slovná zásoba – zvieratá
- Slovná zásoba – oblečenie
- predložky
- Preklad textu – ako žiť zdravšie
- Preklad textu – ako sa o seba staráť v lete
- Preklad textu – leto na Slovensku
- Preklad textu – Slovenské hrady

23. Cesty - skupinové rozhovory s psychológom na spoločne vybrané témy

TÉMY:

- Sebaobraz z hľadiska schopností a túžob
- Aspekty osobnosti
- Pohľad okolia na moju osobnosť
- Reakcie pod vplyvom emócií
- Strach
- Zdroje odvahy
- Krízy
- Pozitívny pohľad na problémy
- Poriadok v chaoe
- Opora
- Vplyv prostredia na môj život
- Moje fungovanie v rámci sociálnej rehabilitácie
- Vplyv sociálnych zručností na schopnosť presadiť sa
- Odvaha
- Túžby
- Zmena
- Životný odkaz, ktorý nesiem
- Vďačnosť
- Môj svet
- Voliteľné témy

24. Krok za krokom - skupinové rozhovory s psychológom na spoločne vybrané témy

TÉMY:

- Tréning sociálnych zručností: Vyjadrenie uznania
- Diskusia o normalite
- Tréning sociálneho správania: Predstavenie sa
- Diskusia o teritorialite
- Tréning sociálnych zručností: Vyjadrenie priania
- Diskusia o diskriminácii
- Tréning sociálnej komunikácie: Empatia
- Diskusia o interpersonálnych rozdieloch
- Diskusia o kríze
- Cesta životom
- Zdravá životospráva
- Rodinné rituály
- Sociálne postoje
- Tréning konverzácie
- Výchova v rodine
- Stratégie sociálneho správania
- Subjektívne prežívanie
- Vnímanie a pozorovanie
- Konflikt a sebapresadenie
- Kompromisy
- Diskusia o konformite
- Autoportrét – vizuálna reprezentácia osobnej identity
- Dotazník – aktualizácia habituálnych sociálnych spôsobilostí
- prevencia zdravotných ťažkostí
- myšlienkové procesy
- sociálne správanie
- Model vulnerability a stresu

25. Kluby - s MUDr. Janíkovou - psychiatričkou, spojené so vzdelávaním a zaujímavými hostami

VIII. Spolupráca s univerzitami a špecializovanými pracoviskami

RS pokračovalo v spolupráci s odbornými pracoviskami na vysokých školách, rozvíjaní spolupráce s Univerzitou Komenského v Bratislave a Trnave /Pedagogická fakulta, Katedra sociálnej práce/, študenti absolvovali u nás povinnú prax, pracovali ako dobrovoľníci a získané skúsenosti zahrňu do svojich bakalárskych alebo absolventských diplomových prác.

Spolupracovali sme aj s Katedrou psychológie FFUK a ďalší študenti z tejto katedry si u nás budú získavať skúsenosti k diplomovej práci. Pravidelne prebieha aj exkurzia, ktorú absolvujú poslucháči Katedry sociálnej práce, kde sa zoznámia po prvýkrát s touto dosiaľ málo znáomou oblasťou postihnutí, ktorá je zároveň i obohatením ich vedomostí.

Mimoriadny záujem sa prejavil aj s Dobrovoľníckym centrom, v Bratislave, od kiaľ sme získali na spoluprácu troch odborných pracovníkov – psychológov a študentov psychológie a sociálnej práce.

IX. Rozvoj Rehabilitačného strediska

Doterajšia činnosť aj realizované aktivity, ktoré majú širokú škálu ukázali, že podporujú nielen tvorivosť, fantáziu a originalitu prejavu v širokom zábere rôznych u činností, ale zlepšujú sociálnu komunikáciu, trénujú zručnosti a všestranne podporujú rozvoj osobnosti marginalizovanej skupiny ľudí s psychickými poruchami. Tieto poznatky boli prezentované aj na celoštátnych, či medzinárodných psychiatrických konferenciach odbornou garantou Rehabilitačného strediska, MUDr. Evou Janíkovou, ktorá sa spolu s Ing. Taťjanou Žáčkovou stala riaditeľkou Rehabilitačného strediska a štatutárou OZ KRÍDLA po odchode dlhorocnej riaditeľky, štatutárky a spoluzakladateľky PhDr. Kataríny Minichovej.

Veľký kvalitatívny posun vnímame po výcviku v Modeli CARe, ktorý sa dotkol práce mám, terapeutov aj sociálnych pracovníkov, najmä individuálneho plánovania.

V tomto roku u nás opäť realizovali svoju odbornú prax 3 študenti denného štúdia odboru psychológie. Mnohí praktikanti z minulých rokov u nás ostali ako dobrovoľníci. Aj naďalej podporujeme spoluprácu s vysokými školami humanitárneho zamerania a od septembra máme ďalších 3 študentov, ktorí sa u nás v rámci praxe pripravujú na svoje budúce zamestnanie.

Po doterajších skúsenostiach so stážistami i praktikantmi z vysokých škôl musíme konštatovať, že akademický rozvrh štúdia aj naďalej dáva malý dôraz na nevyhnutnosť praxe v rôznej škále postihnutí a praktický pobyt študenta v teréne psychických porúch závisí väčšinou len od jeho osobnej iniciatívy.

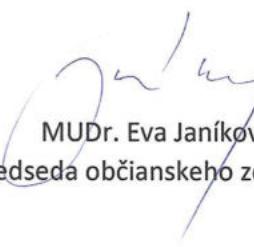
Tento rok sme sa zúčastnili natáčania RTVS – relácie „cesta“. V nej sme zorientovali širokú verejnosť o našej náplni práce, a o potrebe rehabilitácie pre ľudí s psychickými poruchami.

V lete sa realizovala aj dlho plánovaná rekonštrukcia – zväčšenie miestností a ich úprava, ktorá bola nevyhnutná pre stále väčšie množstvo návštevníkov nášho strediska. Pokračujeme tiež v spolupráci so škôlkou, ktorá chodí do keramickej dielne, čím vytvárame možnosti pre našich klientov stretnúť sa s deťmi, komunikovať s nimi, čo mnohých prináša novú skúsenosť v neznámej situácii.

V ďalšom období v roku 2020 plán RS pokračuje v téme procesu osamostatňovania klientov, najmä v téme zdravého životného štýlu, ktorý sa dlhodobými skúsenosťami ukázal ako nevyhnutná súčasť vzdelenávia a dôležitých aktivít. Chystáme viacero prednášok na témy zdravého stravovania, ochrany životného prostredia, kurzy varenia, športové aktivity, aj rekondičný pobyt.

Cieľovým efektom je destigmatizácia ľudí s psychickými poruchami, zvýšenie ich spoločenskej akceptácie verejnosťou, skvalitnenie ich osobného života, spôsobilosti pre plnohodnotnejšie začlenenie sa do spoločenských aktivít, pomoc pri hľadaní pracovných príležitostí a celkové zvýšenie kvality života na úrovni spoločensky priateľného štandardu. Naše aktivity, ktoré priviedli verejnosť k nám do RS, alebo ktorými RS vykročilo smerom k verejnosti, boli dobrým príkladom tohto zámeru.

V Bratislave 28.5.2020

MUDr. Eva Janíková
predseda občianskeho združenia

X. Údaje o združení

názov združenia: **Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami Krídla**

forma: združenie

sídlo: Mýtna 2886/5, 81107 Bratislava-Staré Mesto, Slovenská republika

registračné číslo združenia: VVS/1-900/90-19740

identifikačné číslo: 31810136

dátum registrácie združenia. 28.02.2002

činnosť združenia: starostlivosť o duševne postihnutých

XI. Štatutárny orgán združenia

K dátumu účtovnej závierky k 31.12.2019

Mudr. Eva Janíková – predseda združenia

Ing. Taťjana Žáčková – podpredseda združenia

XII. Správa o hospodárení za rok 2019 /v centoch EUR/

Príjmy za rok 2019:

BSK dotácia	80 231,04
BSK vrátenie časti dotácie za rok 2018	-1 563,64
BSK vrátenie časti dotácie za rok 2019	-18 597,68
MPSVaR dotácia	50 688,00
MPSVaR vrátenie časti dotácie	-2 773,73
Príspevky 2% zaplatenej dane	3 838,72
Prijaté príspevky od FO	2 906,00
Liga za duševné zdravie	1 466,63
Nadácia ČSOB	2 801,39
Dary	2 903,03
Úroky	-0,08
Tržby za vianočné trhy	1 351,36
Tržby za výrobky	60,00
Ostatné výnosy	99,86
<hr/> Spolu:	123 410,90

Združenie účtovalo vo výnosoch v roku 2019 o preplatkoch na vrátených dotáciách BSK v sume 20 161,32

Eur a MPSVaR v sume 2 773,73 EUR.

Výdavky za rok 2019:

BSK dotácia - z toho:

hrubé mesačné platy TPP pracovníkov	32 526,55
poistné platené zamestnávateľom	10 333,58
prenájom priestorov	14 739,00
poštové a telekomunikačné služby	664,36
kancelársky materiál, tonery	39,87
spracovanie účtovníctva	3 330,00
Spolu:	61 633,36

Výdavky z BSK dotácie pokryli časť mzdových nákladov v roku 2019 a výplaty za pracovníkov v TPP - hrubé mzdy za v roku 2019 v sume 32 526,55 Eur, a časť poistenie plateného zamestnávateľom v roku 2019 pracovníkom pracujúcim na TPP a pracovníkom pracujúcim na dohody v sume 10 333,58 Eur. ďalšie náklady platené s prostriedkov BSK v roku 2019 boli na nájom priestorov v sume 10 333,58 Eur, na poštové a telekomunikačné služby v hodnote 664,36, na nákup kancelárskych potrieb v hodnote 39,87 Eur a na spracovanie účtovníctva v hodnote 3 330,00 Eur.

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného klienta z dotácií BSK boli v roku 2019 vo výške 13,37 EUR na mesiac.

MPSVaR dotácia – z toho:

hrubé mesačné platy pracovníkov na TPP	25 940,00
hrubé mesačné platy pracovníkov na dohody	12 997,25
poistné platené zamestnávateľom	9 799,26
Spolu:	48 736,51

Výdavky z dotácie MPSVaR pokryli časť mzdových nákladov v roku 2019 výplaty pracovníkov pracujúcich na TPP sume 25 940,00 EUR, 2019 výplaty pracovníkov pracujúcich na dohody sume 12 997,25 EUR, poistenie platené zamestnávateľom v roku 2019 pracovníkom na TPP a dohody v sume 9 799,26 Eur.

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného klienta sú vo výške 8,448 EUR na deň.

Granty:

ČSOB nadácia poskytla združeniu grantu „finančné prostriedky vo výške 2 801,39 Eur za účelom realizácie projektu aj MY chceme žiť zdravo!

Dary:

Dar SHS v hodnote 1 800,00 bol použitý čiastočne na terapie pre klientov a čiastočne na ostatné prevádzkové náklady združenia.

Dar Liga za duševné zdravie v hodnote 1 466,63 a dar od klientov združenia v hodnote 1 103,03 Eur boli použité na ostatné prevádzkové náklady združenia.

2% dane

Prijaté finančné príspevky z 2% dane v hodnote 3 838,72 Eur, boli použité na použité na ostatné prevádzkové náklady združenia.

Tržby za vianočné trhy

Časť fin. prostriedkov z tržieb 1 351,36 EUR bola použitá na poďakovanie klientom za celoročnú prácu v rámci „Vianočného večierka“ a na prípravu a tlač brožúr a na nákup potrieb na terapie.

Ostatné prijaté finančné prostriedky v sume 1 688,49EUR boli použité na úhradu bežných prevádzkových nákladov za 1-12/2019, nákup kancelárskeho materiálu /papier, náplne/, hygienických potrieb, ako aj na nákup pracovného materiálu potrebného na úspešné vedenie terapie a dofinancovanie mzdových nákladov/ odvody do sociálnej a zdravotných poisťovní, za služby audítora , vedenie hipoterapie, upgrade programov.

Spotreba materiálu	2019
Spotreba materiálu - náplne	408,60
Spotreba materiálu - kancelársky materiál	221,93
Spotreba materiálu - drogistický materiál	180,82
Spotreba materiálu - káva, čaj	219,95
Spotreba materiálu - terapie - varenie	189,94
Spotreba materiálu - terapie - ostatné	232,91
Spotreba materiálu do 1700 EUR	97,77
Dotácia BSK na terapie	0,00
Ostatné	986,37

Ostatné služby	2019
Ostatné služby - telekomunikačné poplatky	738,38
telekomunikačné poplatky, doména, poštovné	4 163,28
terapie	1 504,90
prenájom MP a SVR	10 620,00
Audit	960,00
Účtovníctvo	3 660,00
Ostatné služby	463,63

Občianske združenie eviduje v účtovníctve hrnčiarsku pec v obstarávacej cene 2 166 EUR, k 31.12.2019 plne odpísanú.

Obchodné krátkodobé záväzky občianskeho združenia boli k 31.12.2019 v hodnote 81,67 Eur. Ostatné záväzky združenia, ako záväzky voči zamestnancom a poisťovniám či finančnej správe za mesiac 12/2019 predstavovali 10 229,35 Eur. Spolu krátkodobé záväzky občianskeho združenia k 31.12.2019 predstavovali hodnotu 16 557,7902 Eur.

Rezervy občianskeho združenia na účtovnú závierku a audit k 31.12.2019 predstavovali sumu 1 290,00 Eur.

Dlhodobé záväzky ktoré predstavuje iba tvorba sociálneho fondu občianskeho združenia k 31.12.2019 predstavovali hodnotu 963,42 EUR.

V Bratislave dňa 28.5.2020

MUDr. Eva Janíková
predsedníčka občianskeho združenia

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

**predsedovi a podpredsedovi združenia
Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami KRÍDLA**

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky združenia Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami KRÍDLA (ďalej len „Združenie“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2019, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Združenia k 31. decembru 2019 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre nás názor.

Iná skutočnosť

Audit účtovnej závierky Združenia za rok končiaci sa k 31. decembru 2018 vykonal iný audítor, ktorý 10. júla 2019 vyjadril na túto účtovnú závierku nemodifikovaný názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opisanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Združenie zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobit.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Združenia.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a výdať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou

toho, že audit vykonalý podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodniť očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomicke rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obdelenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnuť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárny orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Združenie prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Združenia obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonalých počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2019 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,

- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava, 15. júna.2020

Rödl & Partner Audit, s. r. o.
Lazaretská 8
811 08 Bratislava
Obchodný register Okresného súdu Bratislava
Vložka číslo 14122/B
Licencia SKAU 147

Ing. Katarina Gavalcová
zodpovedný audítorka
Licencia SKAU 920

Strana aktív	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie		
		Brutto	Korekcia	Netto			
		a	b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	r. 002 + r. 009 + r. 021	001		2166,00	2166,00	0,00	0,00
1. Dlhodobý nehmotný majetok	r. 003 až r. 008	002					
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012-(072+091AÚ)		003					
Softvér	013 - (073+091AÚ)	004					
Oceniteľné práva	014 - (074 + 091AÚ)	005					
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)		006					
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)		007					
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051- 095AÚ)		008					
2. Dlhodobý hmotný majetok	r. 010 až r. 020	009		2166,00	2166,00	0,00	0,00
Pozemky	(031)	010		x			
Umelecké diela a zbierky	(032)	011		x			
Stavby	021 - (081 + 092AÚ)	012					
Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí 022 - (082 + 092AÚ)		013	2166,00	2166,00	0,00		0,00
Dopravné prostriedky	023 - (083 + 092AÚ)	014					
Pestovateľské celky trvalých porastov	025 - (085 + 092AÚ)	015					
Základné stádo a ťažné zvieratá	026 - (086 + 092AÚ)	016					
Drobný dlhodobý hmotný majetok	028 - (088 + 092AÚ)	017					
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	029 - (089 +092AÚ)	018					
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)		019					
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)		020					
3. Dlhodobý finančný majetok	r. 022 až r. 028	021					
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovláданej osobe (061- 096 AÚ)		022					
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)		023					
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)		024					
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ		025					
Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)		026					
Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)		027					
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)		028					

Strana aktív	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	
a	b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	21669,84		21669,84	18039,50
1. Zásoby r. 031 až r. 036	030				
Materiál (112 + 119) - 191	031				
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121 +122)-(192+193)	032				
Výrobky (123 - 194)	033				
Zvieratá (124 - 195)	034				
Tovar (132 + 139) - 196	035				
Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
2. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037				
Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
3. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	114,65		114,65	8,02
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043				8,00
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044				
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		0,02
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátному rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x		
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050	114,65		114,65	
4. Finančné účty r. 052 až r. 056	051	21555,19		21555,19	18031,48
Pokladnica (211 + 213)	052	7468,09	x	7468,09	6860,75
Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	14087,10	x	14087,10	11170,73
Bankové účty s dobu viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
Krátkodobý finančný majetok (251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ	055				
Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLÍŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059	057				
1. Náklady budúcich období (381)	058				
Príjmy budúcich období (385)	059				
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057	060	23835,84	2166,00	21669,84	18039,50

Strana pasív	č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a	b	5	6
A. VLASTNE ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU r. 062+ r. 068 + r. 072 + r. 073	061	2838,63	348,96
1. Imanie a peňažné fondy r. 063 až r. 067	062		
Základné imanie (411)	063		
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu (412)	064		
Fond reprodukcie (413)	065		
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (414)	066		
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastí (415)	067		
2. Fondy tvorené zo zisku r. 069 až r. 071	068		
Rezervný fond (421)	069		
Fondy tvorené zo zisku (423)	070		
Ostatné fondy (427)	071		
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)	072	348,96	-3680,11
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)	073	2489,67	4029,07
B.CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097	074	18831,21	17690,54
1. Rezervy r. 076 až r. 078	075	1290,00	1392,00
Rezervy zákonné (451AÚ)	076		
Ostatné rezervy (459AÚ)	077		
Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	1290,00	1392,00
2. Dlhodobé záväzky r. 080 až r. 086	079	963,42	604,52
Záväzky zo sociálneho fondu (472)	080	963,42	604,52
Vydané dlhopisy (473)	081		
Záväzky z nájmu (474 AÚ)	082		
Dlhodobé prijaté preddavky (475)	083		
Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476)	084		
Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	085		
Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	086		
3. Krátkodobé záväzky r. 088 až r. 096	087	16577,79	15694,02
Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	088	81,67	2247,53
Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	089	4832,47	1444,97
Zúčtovanie so Sociálnou poistovňou a zdravotními poisťovňami (336)	090	4239,76	3768,97
Daňové záväzky (341 až 345)	091	1157,12	1629,68
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátному rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	092		
Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	093		
Záväzky voči účastníkom združení (368)	094		
Spojovací účet pri združení (396)	095		
Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096	6266,77	6602,87
4. Bankové výpomoci a pôžičky r. 098 až r. 100	097		
Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	098		
Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	099		
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	100		
C. ČASOVÉ ROZLÍŠENIE SPOLU r. 102 a r. 103	101		
1. Výdavky budúcich období (383)	102		
Výnosy budúcich období (384)	103		
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU r.061+ r.074 + r.101	104	21669,84	18039,50

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	1714,67	823,62	2538,29	4849,49
502	Spotreba energie	02				
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04				
512	Cestovné	05	15,00		15,00	18,00
513	Náklady na reprezentáciu	06	67,21		67,21	214,82
518	Ostatné služby	07	21522,45	587,74	22110,19	22988,75
521	Mzdové náklady	08	74448,80		74448,80	62951,00
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	20921,31		20921,31	18599,61
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	358,90		358,90	110,10
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľnosti	14				
538	Ostatné dane a poplatky	15	33,00		33,00	98,90
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19	0,08		0,08	0,20
545	Kurzové straty	20				5,54
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24	428,53		428,53	440,81
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25				
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38	119509,95	1411,36	120921,31
						110277,22

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39		1411,36	1411,36	1266,58
602	Tržby z predaja služieb	40				1800,00
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55	2903,03		2903,03	
647	Osobitné výnosy	56	57,86		57,86	
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58	42,00		42,00	
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	4268,02		4268,02	4500,47
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	2906,00		2906,00	5961,07
664	Prijaté členské príspevky	70				
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	3838,72		3838,72	4331,59
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	107983,99		107983,99	96446,58
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	121999,62	1411,36	123410,98	114306,29
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	2489,67	0,00	2489,67	4029,07
591	Daň z príjmov	76				
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	2489,67	0,00	2489,67	4029,07

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE ZOSTAVENEJ K 31. DECEMBRU 2019**A. VŠEOBECNÉ ÚDAJE****1. Názov a sídlo občianskeho združenia:**

názov: Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami Krídla

Sídlo: Mýtna 5, 811 07 Bratislava

IČO: 31 810 136

DIČ: 2022003236

3. Dátum založenia: 28.2.2002**4. Dátum zápisu:** 28.2.2002**5. Opis činnosti, na účel ktorej bolo združenie zriadené a druh vykonávanej činnosti**

- Dbať o dodržiavanie ľudských práv psychicky chorých osôb, presadzovať ich požiadavky a potreby rovnako ako aj požiadavky a potreby rodinných príbuzných a priateľov.
- Vyvíjať aktivity smerujúce k zlepšeniu životnej situácie ľudí trpiacich psychickými chorobami a ich rodinných príslušníkov.
- Vyvíjať aktivity vedúce k reintegrácii psychicky chorých osôb a ich rodinných príslušníkov do spoločnosti.
- Systematicky sa snažiť o destigmatizáciu psychicky chorých osôb a ich rodinných príslušníkov a taktiež o zmenu stereotypu postojov voči psychicky chorým osobám a ich príbuzným.
- Vyvíjať aktivity smerujúce k zrovнопrávneniu postavenia osôb trpiacich psychickými problémami s osobami trpiacimi somatickými chorobami.
- Organizovať svojpomocné skupiny, poradenskú činnosť a iné formy svojpomoci zamerané pre rodinných príbuzných a priateľov psychicky chorých osôb.
- V súlade s uvedenými cieľmi organizovať semináre, prednášky, workshopy, konferencie a podobné aktivity.
- Kooperovať s inými štátnymi a neštátnymi organizáciami, združeniami a združeniami u nás aj v zahraničí.
- Aktívne sa podieľať na vytváraní a rozvíjaní podpornej siete združení podobného zamerania s regionálnou štruktúrou.

6. Orgány združenia**Štatutárny orgán:**

predseda – MUDr. Eva Janíková (od 21.8.2019)

popredsedca – Ing. Tatjana Žáčková (od 21.8.2019)

Od 1.1.2019 do 21.8.2019 bol predseda - PhDr. ArtD. doc. Katarína Minichová.

B. INFORMÁCIE O ÚČTOVNÝCH ZÁSADÁCH A ÚČTOVNÝCH METÓDACH

1. Východiská pre zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania združenia (going concern). Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli účtovnou jednotkou konzistentne aplikované.

Účtovná závierka je zostavená v celých eurách.

1. Počet zamestnancov

	2019	2018
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	22	16
Stav zamestnancov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, z toho:	25	23
počet vedúcich zamestnancov	2	2

2. Spôsob ocenenia jednotlivých zložiek majetku a záväzkov

a) Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou

Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.).

Odpisy dlhodobého hmotného majetku sú stanovené vychádzajúc z predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebovania. Odpisovať sa začína v mesiaci, v ktorom bol dlhodobý majetok uvedený do používania.

Náklady na rozšírenie, modernizáciu a rekonštrukciu, vedúce k zvýšeniu výkonnosti, kapacity alebo účinnosti v úhrnej hodnote viac ako 1 700 EUR pri jednotlivom majetku za bežné účtovné obdobie, zvyšujú obstarávaciu cenu dlhodobého hmotného majetku. Drobny dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena (resp. vlastné náklady) je 1 700 EUR a nižšia, sa nezaraďuje do dlhodobého hmotného majetku, účtuje sa o ňom ako o zásobách (§13 ods. 7 Postupov). Pozemky sa neodpisujú.

Predpokladaná doba používania, metóda odpisovania a odpisová sadzba sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Druh majetku	Predpokladaná doba používania v rokoch	Metóda odpisovania	Sadzba ročného odpisu
Hrnčiarska pec	3	rovnomerné %	33,33

b) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou, postúpené pohľadávky a pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním. Toto ocnenie sa znižuje o pochybné a nevymožiteľné pohľadávky.

c) Krátkodobý finančný majetok

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotu.

d) Časové rozlíšenie na strane aktív súvahy

Združenie účtuje na účtoch časového rozlíšenia v súlade so zásadou o účtovaní nákladov a výnosov do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia.

e) Záväzky

Záväzky (vrátane rezerv, pôžičiek a úverov) sú ocenené v ich menovitej hodnote. Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve aj v účtovnom závierke v tomto zistenom ocenení.

C INFORMÁCIE, KTORÉ DOPĺŇAJÚ A VYSVETĽUJÚ ÚDAJE V SÚVAHE

1. Dlhodobý hmotný majetok

Prehľad dlhodobého majetku je uvedený v tabuľke č.1. a 2 .

Dlhodobý hmotný majetok	Bežné účtovné obdobie				
	Stavby	Samostatné hnuteľné veci a súbory vecí	Obstarávaný DHM	Poskytnuté preddavky na DHM	Spolu
<u>Prvotné ocnenie</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Presuny	-	-	-	-	-
<u>Stav na konci účtovného obdobia</u>	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Oprávky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
<u>Stav na konci účtovného obdobia</u>	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Opravné položky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
<u>Stav na konci účtovného obdobia</u>	-	-	-	-	-
<u>Zostatková hodnota</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
<u>Stav na konci účtovného obdobia</u>	-	-	-	-	-

Dlhodobý hmotný majetok združenia je plne odpísaný. Združenie nemá majetok poistený, nakoľko svoju činnosť vykonáva v priestoroch s ostrahou.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Dlhodobý hmotný majetok	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie				
	Stavby	Samostatné hnuteľné veci a súbory vecí	Obstarávaný DHM	Poskytnuté preddavky na DHM	Spolu
<u>Prvotné ocenenie</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Presuny	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Oprávky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Opravné položky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Prírastky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-
<u>Zostatková hodnota</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-

Záložné právo a obmedzené právo k dlhodobému hmotnému majetku

Združenie nemá vo svojej evidencii hmotný majetok, ku ktorému je zriadené záložné právo.

Opravné položky k dlhodobému hmotnému majetku

Združenie nemá vo svojej evidencii hmotný majetok, ku ktorému tvorilo opravné položky.

Prenajatý dlhodobý hmotný majetok vykazovaný ako vlastný majetok

Združenie nemá vo svojej evidencii prenajatý majetok, ktorý vykazuje ako vlastný.

2. Pohľadávky**a) Opravné položky k pohľadávkam**

Združenie netvorilo v bežnom ani predchádzajúcim účtovnom období opravné položky k pohľadávkam.

b) Veková štruktúra pohľadávok

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predzajúce obdobie
Pohľadávky v lehote splatnosti	114,65	8,00
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti do jedného roka	-	-
Krátkodobé pohľadávky spolu	114,65	8,00
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti jeden až päť rokov	-	-
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti dlhšou ako päť rokov	-	-
Dlhodobé pohľadávky spolu	-	-

c) Pohľadávky zabezpečené záložným právom alebo inou formou zabezpečenia

Združenie nemá pohľadávky zabezpečené záložným právom alebo inou formou zabezpečenia.

d) Odložená daňová pohľadávka

Združenie neúčtovalo o odloženej daňovej pohľadávke.

3. Finančné účty

Ako finančné účty sú vykázané peniaze v pokladnici, účty v bankách. Účtami v banke môže združenie voľne disponovať.

Prehľad jednotlivých položiek finančných účtov je uvedený v tabuľke:

	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Pokladnica, ceniny	7 468,09	6 860,75
Bežné bankové účty	14 087,10	11 170,73
Peniaze na ceste		
Spolu	21 555,19	18 031,48

4. Časové rozlíšenie na strane aktív

	Bežné účtovné obdobie	Bežné účtovné obdobie
Náklady budúcich období dlhodobé, z toho iné	-	-
Náklady budúcich období krátkodobé, z toho doména	-	-
poistenie		-
Príjmy budúcich období dlhodobé, z toho iné	-	-
Príjmy budúcich období krátkodobé, z toho iné	-	-

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO 3 1 8 1 0 1 3 6

DIČ 2 0 2 2 0 0 3 2 3 6

5. Záväzky

	31. 12. 2019 EUR	31. 12. 2018 EUR
Záväzky po lehote splatnosti		8,00
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	16 577,79	15 686,02
Spolu krátkodobé záväzky z obchodného styku	16 577,79	15 694,02
 Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti 1 až 5 rokov	963,42	604,52
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov	-	-
Spolu dlhodobé záväzky	963,42	604,52
Záväzky spolu	17 541,21	16 298,54

6. Rezervy

Bežné účtovné obdobie

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na nevyčerpané dovolenky	-	-	-	-	-
Rezervy na poistné k nevyčerpaným dovolenkám	-	-	-	-	-
Zákonné rezervy spolu	-	-	-	-	-
Rezerva na audit	960,00	960,00	960,00	-	960,00
Rezerva na učtovníctvo	432,00	330,00	432,00	-	330,00
Ostatné rezervy spolu				-	
Rezervy spolu	1 392,00	1 290,00	1 392,00	-	1 290,00

Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na nevyčerpané dovolenky	-	-	-	-	-
Rezervy na poistné k nevyčerpaným dovolenkám	-	-	-	-	-
Zákonné rezervy spolu	-	-	-	-	-
Rezerva na audit	960,00	960,00	960,00	-	960,00
Rezerva na učtovníctvo	432,00	432,00	432,00	-	432,00
Ostatné rezervy spolu				-	
Rezervy spolu	1 392,00	1 392,00	1 392,00	-	1 392,00

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

7. Bankové úvery, pôžičky a krátkodobé finančné výpomoci

Združenie nemá záväzky voči banke z dôvodu čerpania úveru ani iné pôžičky alebo krátkodobé výpomoci.

8. Sociálny fond

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	604,52	494,42
Tvorba na ťarchu nákladov	358,90	110,10
Tvorba zo zisku	-	-
Čerpanie	-	-
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	963,42	604,52

f) INFORMÁCIE, KTORÉ DOPLŇUJÚ A VYSVETLÚJÚ ÚDAJE VO VÝKAZE ZISKOV A STRÁT**1. Tržby za vlastné výkony a tovar**

Tržba	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
výrobky	1 411,36	1 266,58
služby		1 800,00
S P O L U :	1 411,36	3 066,58

Tržby za výrobky sú tržby z vianočných trhov, kde klienti združenia pod vedením ošetrovateľov predávajú svoje keramické, papierové, textilné a iné práce z terapií na ktorých sa zúčastňujú počas celého roka.

2. Prijaté dary, osobitné výnosy, zákonné poplatky a iné ostatné výnosy

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Prijaté dary	2 903,03	
Prijaté príspevky od iných organizácií	4 268,02	4 500,47
Prijaté príspevky od fyzických osôb	2 906,00	5 961,07
Prijaté príspevky z verejných zbierok	-	-
S P O L U :	10 077,05	10 461,54

Združenie nevykazuje žiadne príjmy zo zákonných poplatkov.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 1 8 1 0 1 3 6

DIČ

2 0 2 2 0 0 3 2 3 6

3. Prijaté dotácie a granty

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Dotácie	107 983,99	96 446,58
S P O L U :	107 983,99	96 446,58

Združenie dostalo dotáciu od poskytovateľa Bratislavský samosprávny kraj a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny na svoju činnosť na rok 2019 v sume 130 919,04 EUR a zároveň vrátilo poskytovateľovi nepoužitú dotáciu za rok 2018 v sume 1 563,64 EUR a za rok 2019 v sume 21 371,41 EUR. Prostriedky z dotácie boli použité na úhrady miezd, poistného z miezd a nájmu priestorov denného stacionára a účtovných služieb.

4. Použitie podielu zaplatenej dane

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Príspevky z podielu zaplatenej dane	3 838,72	4 331,59
S P O L U :	3 838,72	4 331,59

Združenie Krídla použilo v roku 2019 všetky prijaté príspevky v sume 3 838,72 EUR z podielu zaplatenej dane na krytie prevádzkových nákladov denného stacionára.

5. Významné položky nákladov

Spotreba materiálu	2019	2018
Spotreba materiálu - náplne	408,60	184,20
Spotreba materiálu - kancelársky materiál	221,93	185,73
Spotreba materiálu - drogistický materiál	180,82	246,47
Spotreba materiálu - káva, čaj	219,95	170,94
Spotreba materiálu - terapie - varenie	189,94	211,89
Spotreba materiálu - terapie - ostatné	232,91	377,04
Spotreba materiálu do 1700 EUR	97,77	1 226,92
Dotácia BSK na terapie	0,00	1 247,60
Ostatné	986,37	998,70

Ostatné služby	2019	2018
Ostatné služby - telekomunikačné poplatky	738,38	690,77
telekomunikačné poplatky, doména, poštovné	4 163,28	123,00
terapie	1 504,90	1 736,40
prenájom MP a SVR	10 620,00	14 160,00
Audit	960,00	960,00
Účtovníctvo	3 660,00	2 592,00
Služby nakúpené za grant nadácie SLSP	0,00	2 400,00
Ostatné služby	463,63	326,58

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Mzdové náklady	2019	2018
Mzdové náklady prac. pomer/FPP/VUC	59 817,00	51 096,00
Mzdové náklady dohody/FPO/VUC	14 631,80	11 855,00
ZP a SP - spolu	20 921,31	18 599,61
Osobné náklady	95 272,15	81 550,61

6. Finančné náklady

Združenie účtovalo o jednom zápornom úroku z banky v sume 0,08 EUR.

Bankové poplatky združenia boli v roku 2019 vo výške 33,00 EUR.

7. Náklady vynaložené v súvislosti s auditom účtovnej závierky

Združenie v roku 2019 účtovalo o nákladoch vynaložených na audit účtovnej závierky k 31.12.2019 v sume 960,00 EUR.

g) OPIS ÚDAJOV NA PODSÚVAHOVÝCH ÚČTOCH

Združenie k 31.12.2019 neviduje v nájme hnuteľný majetok formou operatívneho nájmu.

Združenie v účtovnom období od 1.1.2019 do 31.12.2019 neprenajímalo majetok iným účtovným jednotkám, alebo tretím osobám.

Združenie k 31.12.2019 neviduje žiadne položky na podsúvahových úctoch.

h) ĎALŠIE INFORMÁCIE

Združenie k 31.12.2019 neviduje podmienené záväzky.

Združenie k 31.12.2019 neviduje ostatné finančné povinnosti, ktoré sa nesledujú v bežnom účtovníctve a neuvádzajú v súvahe.

Združenie k 31.12.2019 neviduje položky podmieneného majetku.

9. Vlastné imanie

Združenie nemá povinnosť tvoriť základné imanie.

Vlastné imanie za bežné účtovné obdobie tvorí nevysporiadaný výsledok minulých období v sume 348,96 Eur a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia vo výške 2 489,67 EUR pred a aj po zdanení.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Vlastné imanie za predchádzajúce účtovné obdobie tvorí výsledok hospodárenia za predchádzajúce účtovné obdobie vo výške -3 680,11 EUR.

10. Informácie o rozdelení zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty za rok 2018

	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	4 029,07
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	4 029,07

11. Zmeny vykonané po dni účtovnej závierky

V čase od 13.3. do 8.6.2020 bolo Rehabilitačné centrum Krídla na pokyn BSK pre pandému COVID 19 zatvorené. Program aktivácie pacientov však pokračoval nepretržite on-line skupinovými video a telefonickými hovormi. Súčasne prebiehali individuálne psychoterapeutické telefonické rozhovory s pacientami a ich príbuznými. Zadávané boli domáce projekty a cvičenia.

Centrum je opäť otvorené podľa pokynov BSK od 8.6.2020 za predpísaných hygienických opatrení.

Okrem vyššie uvedenej skutočnosti, po 31.12.2019 nenastali také udalosti, ktoré majú významný vplyv na verné zobrazenie skutočností uvádzaných v tejto účtovnej závierke.